

EX LIBRIS
ILLVSTRISSIMI VIRI,
DN. DAN. LVDOLPHI,
LIB. BAR. de DANCKELMANN,
S. REG. MAI. BORVSS. CONSILIARII
STATVS INTIMI, cetera,
BIBLIOTHECÆ ACAD. FRIDERICIANÆ
TESTAMENTO RELICTIS.

89.

102

NUPTIIS

Ornatissimi & humanis-

simi juvenis,

VALERII RVDINGE-
RI, ECKHARTSBER-
GENSIS,

Illustrissimo Principi & Domino,

Dn. RVDOLPHO

Principi Anhaltino, &c.

à Secretis.

Et pudicissimæ atq; lectissimæ
Virginis,

DOROTHEÆ MARIÆ,

Laurentij von Ende, p. m. civis quondam
Servestani primarij F.

Celebratis Servestæ A. D. III. Martij,
Anno 1606.

Carmina faustæ & felicitatis appreciationis ergo nuncu-
pata ab ijs, quorum suum cuiusq; versibus
nomen est ascriptum.

Servestæ, Excudebat Iohannes Schleer, Anno M. DC. VI.

EYΦHMIA

IN NVPTIAS

Ornatissimi juvenis,

VALERII RVDINGERI,

RVDOLPHO, HEROI ILLVSTRISSIMO,
à Secretis Anhaltinis, &c.

*V*dit in humanis diuina **POTENTIA**
rebus: (Dei.

Omne regit punctum provida cura
Seu spectes ortum, Vita quo vescier aura

Cæperis, occubitum seu meditère tuum:

Quisquis es, ingenuè profiteberis, omnia nutu

Complecti, regnat qui super astra, DEVM.

Vix tamen impressit vestigia conditor orbis,

Quàm castis thalami legibus, ulla magis.

Ex lateris costa, quam carne replevit, Adamo

En nostri matrem condidit ille gregis.

Miris nempe modis etiàmnum vincla jugalis,

Custos ille hominum, necit, iniquis tori.

A 2

Quam

Quam nunquam in vasto conspexerat orbe, mari-
Adducente Deo Sponsus adeptus habet. (tam
Sunt mens una, caro una, cor unum, in dispare se-
Quos thalamo jūgit, fœmina masq̄, Deus. (xii,
Egrediuntur equo Trojano ad praelia nati:
Militat adversus Tartara ceca TORVS!
Grata Deo thalami sunt pignora, germina cœli,
Organa virtutis, dona pudicitie.
O res mirandas, nullo quas SPONSe VALERI
Pondere verborum fas celebrare satis.
Quod facis ergo, piis votis pia jungere vota
Perge, nec obsistent fata tibi ulla: VALE.

M. V Volfg. Amlingus.

I I.

Discipulus nomen perfecti saepe meretur,
Hoc etiam servus condecoratus abit,
Servus quando Ducis, cum discipulusq̄; Magistri
Signa pedum in iustis amulus ipse legit.
Exemplo tibi, Sponse, fuit Dux inclytus, acta
Cujus perscribis, scriptaque jussa files;
Conjugii subjens alacer mitissima vincula,
Vincula vel summo digna serenda Iovi
In terris; Domini rectâ vestigia pone
Sponse legis, Sponsam colligis atq̄; tuam.
Faxit, naturâ, jure & perfectus IESVS
Qui cum Patre suo, Flamine cumque sacro,

Sancta

Sancta Fides, Amor & fidus, Spesq; ardua vestro
Zona sit ut casto non temeranda toro.
Perfectus Christo est, nec Zonam perdidit, intus
Cui cordi insedit Spes, Amor atque Fides.

M. Caspar Vlricus,
Φιλοφρόνως.

III

PSALMVS CXXIIX.

Beati omnes, qui timent Dominum, &c.

Commendans omnibus hominibus, & imprimis con-
jugibus, timorem Dei, & manuum laborem, utrumq; ad
vitæ beatitudinem summopere necessarium.

Ter beatum, quem timor intimo 1.

*Tangit Iehova pectore, nec sacra
A lege diuorsum in salebras
Deuius insinuauit error!*

O te beatum, quisquis es aut eris! 2.

*Nam sorte quamvis paupere sis, tui,
Illo fauente, te laboris*

*Fenus alet: facilem ille abundè
Victum refundens, ut bene sit tibi,*

Cornuq; pleno copia suppetat;

Rumoreq; ut uortant secundo,

A 3

Cuncta

- Cuncta operum tibi prosperabit.
3. Ceu vitis arctans palmite conjugem
 Ulmos maritat; ceu viridi domum
 Incingit amplexu stolonum:
 Sicutuate sobolis feraci
 Stipabit uxor germine liberum,
 Mensam ambientum; termite uti suam,
 Non mentiente spem coloni,
 Arborem oliua onerans renodat.
4. Hac sunt, Iehouam qui timet, hac viro
 Promissa vita commoda; qua manent,
 Eventibus rerum invidendis,
 Corde Deum ingenuo colentem.
5. Arcis, Iehoua, è sede Sionia
 Lauto bonorum te cumulo obruet;
 Urbemq;, qua sedem locasti,
 Commoditate beabit omni.
6. Florente pacis quò Solyma ubere,
 Atq; Israelis incolumi statu,
 Natosq;, natorumq;, tecum
 Progeniem aspicias beatam.

Εὐφροσύνη hac amicorum nuptijs pridem desti-
 nata, honestis. & lectissimis Dn. Valerio
 Rudingero & Dorotheæ Mariæ ab Enden,
 νεογόνους, vota F. Gregor. Bersmannus.

Conjugium

 Onjugium humana quadã est Academia
 Ille tuus vates, incluta lena, canit. (vita:
 IN qua nemo satis se vel didicisse putabit,
 Conjugibus siquidem crux solet esse comes.
 DOROTHEAM quare tibi cum dent fata, VALERI,
 Hanc MARIAM: memorem nominis esse decet.
 Conjugium fuit, & manet, estq; Academia vita,
 In qua quod discat mens pia semper habet.
 Dante Deo crucis inq; scholã qui militat, ille
 Si rudis est, certo tempore doctus erit.
 Ut licet interdum vicibus fortuna vacillet
 Dona probanda tamen sunt & amara DEI.
 Namq; suis tandem, terris quod miscet acerbi
 Latitiã reparat sine carente polo.
 Moverit ergo tibi si sors forte aspera casus,
 Vince prece, & cedas, qui dedit omne, DEO.
 Vince prece, & contra hos audentior ito, VALERI,
 Inde viri fortis nomen & omen habes.
 Et finem expectato bonum Superũmq; levamen,
 Hac etenim eterno grata palestra DEO est.

Paulus Bergmanus.

VI. Qui

Vi mare trajiciunt furijs borealibus acti,
 Qua rapit ambiguae vi via fortis, eunt.
 I licet immites feriant latus omne procellae,
 Et naucae streperis obriguere minis.
 Defiunt animi spebus, misereque fatiscunt,
 Ipsaque nex lato distat adhuc digito.
 Ut sit nulla tamen reliquae fiducia vitae,
 Mitiùs aethera spirat ab axe DEVS.
 Iam jubar ignicomum, tristeis; Hyperionis, auras,
 Discutit, & toto dividit orbe diem.
 Nec procul objectus demulcet portus ocellos,
 Et spem vividulam de moriente facit.
 Dura vel arridens fortuna novissima semper,
 Nam fugit & nullo est constituenda pede.
 Sed nos ex alio subnixa numine, scimus,
 Iudicium superum vindice cuncta geri.
 Et fore post miseros iterum solatia casus,
 Atque ea debilibus, fida columna fides.
 Haecenus: Ac nunc te tetigere Cupidinis arcus,
 Et jecur illecebris perterebravit Amor.
 Non puer ille salax, non Cypridos editus alvo,
 Sed fata divina, flamma modesta, face.
 Et quibus illecebris radiis virtutis avitae,
 Nec non virgineae flore pudicitiae.
 Inde meru cultuque DEI, studiique parentum,
 Et teneris morum cum gravitate genis.
 Quin operis etiam quas nequit acuque Minervae
 DOROTHEA, & doctis sedula staminibus,
 Cetera testatur non invidiosa canendo
 Fama, eaque ingenuis nomina nota facit.

His;

His, sed ab aduerso stetit & tua signa vicissim,
Lustravit claris lux tua luminibus.
Principis emânans in alacrem gratia servum,
Prima voluptati delicioque fuit.
Munia quæ graviora geris, quæ ritè ministras,
Et labor iniuncto deditus officio.
Indè decus latè fulgens & gloria parta
Quæ propè virtutes ceu comes ire solet,
Dieta Deo pietas, mens non nisi recta, merum, Cor,
Os, teres, & nullo vulnere læsa fides,
Musica difficiles obtundere idonea cûras;
Quam fidibus pariter percolis & labiis:
His ic̄ta est stimulis teq; & tua vota secuta,
Legitimis hodiè subjuga foedoribus.
Disce quid obtineas: donum Theodora Deorum est,
Sed Maria ex aliquâ nomen amaritie,
Quod-fit-cunq; , tuum est animo perferre virili,
Et de propitio non dubitare DEO.
Aufferet è medio noxas , meliora rependet,
Quas, decet, usq; boni consuluisse , vices.
Interea similes numerabis utriq; parentum,
Dorotheos foetus atq; Valeriolos.

*Ioannes Försterus Med.
Reip. Cothënarum.*

V I.

SI mihi, si, VALERI, non fraudi audita referre,
Dicere gestirem thalamo non absona vestro;
Cùm patrius Princeps, Ianus cū fratre Georgus
Rudolpho venatum, ut mos heroibus, iret:
Teq; tuo officio fungentem rite videret:

B

Fronte

Fronte serenata aspiceretq; , & quæreret ultrò:
Quando erit, uxorem ut ducas? age fare Valeri!
Visus es ipse sub hæc demisso lumine fari:
Inclyte Teutoniæ princeps! quo sospite, nunquam
Res ego Anhaltinas lapsas fractasque fatebor!
Seria si ioco, heroque licet componere servum.
Tunc Monagi choreas ducunt cum præfilit Abbas,
Et Domini exemplum decet observare ministros.

Sicne igitur Monagi saltant, cum præfilit Abbas?
Dic age, dic fodes, facunde, jocunde VALERI!

Sicne, inquam, in vulgus manant exempla regentum?
Vt, quoniam Ascanius divino numine Princeps
V Velforum illustri duxit de stirpe maritam;

Tu quoq; quem scribendo dextera, Musa canendo,
Quem spectata fides, quem tuta silentia rebus
Præstita secretis commendant Principis aula,
Protinus associes consortem foedere vitæ,
Omnes quæ tecum fati felicibus annos
Exigat, & pulcrâ faciat te prole parentem.

Te natale solum non fovit; patria civem
Non curat; quanquam, ô, quæ curat patria civem?
Te pater & mater liquere tibi; imò parentum
Nomen inane foret; nisi anus, vidua, unica MATER
Non sperata sui veniens ad gaudia nati.
Seq; suumq; genus tantâ procerumq; ducumq;
Cinctutum videat circumfulumq; coronâ.
Interea omnipotens te hominū PATER atq; Deorū
Afferit ipse, suæ fidei curæq; relictum,
Patronos urbem, patriamq; novam, atq; parentes
Vxoremq; tibi cum re, fundum atque penates
Accumulans: dum te clementi lumine Princeps
Respicit Ascanius, dñoq; favore tuetur.

Quid levius PENNA: calami quid vilius alga?

Multos

Multos penna tamen secum tellure levatos
Sublimavit agens, vexitq; per ora virorum,
Dotibus eloqui claras, fandiq; potentes;
Hæc sunt hæc divi Majæ talaria nati,
Quæis Deus, & numen sanâ ratione modoq;
Quilibet esse potest, hominum servator & ultor;
Seu linguâ valeat, seu rem decernere scriptis,
Sic petitur coelum; non, ut super additus Ossæ
Sidera Peliacus pulset trepidantia vertex.
Pennaq; ovat, metuens solvi: post fata superstes
Penna volare facit, terras, mare, & æthera tranans.
Pennigeris etiam gaudet Deus ipse ministris;
Præcipuè Sponsum docti manus æmula **SCRIBÆ**
Davidico Sponsæ commendat carmine Christum.
Hoc opus est tantum, **MEDIUM** tenuisse reductum
Vtrinq; errorum; ut ne humili nimis aut nimis alto
Ire gradu optemus. Multi restare videntur **p7**
Propter humum, tuti nimium timidiq; procellæ;
Quo malè Grammaticum passim audit nomine vulgus,
Ausum vix humili plumas extendere nido,
Vix præter calami crenam, Alpha & Beta professum,
Icarios ausi quidam tentare volatûs,
Ulteriusq; globum Lunæ, Titaniaq; astra,
Remigio alarum confisi, & præpete nisu,
Altiùs, heu, carpere viam, arcanisq; Deorum
Admissi, indociles digito compescere labrum,
Tantalios sitiere lacus, miseriq; dederunt
Audacis facti pœnas, pennasq; relapsi
Ah! nimium serò deploravere solutas,
Quàm vellent trivisse rutrum, durosq; bidentes,
Tribulaq; stivasque, & iniquo pondere rastros!
Fata obstant, nec habet Fortuna noverca regressum,
Felix! qui limum pariter vitavit, & inum,

B 2

Inter

Inter utrumq; means, extremaq; damna refugit.
Qualis tu medio volitans tutissimus ire
Haecenus es solitus, cursum moderantibus astris,
Maeste animo, quem rarus habes! & quod facis ultrò,
Fortunam reverenter habe! cole sacra, fidemque,
Ac Domini exemplum, longo licet intervallo,
Sequare, & porrò, quâ fas, imitare decenter,
Tâm certiq; Ducis vestigia pronus adora,
Sic Thalamus Calamusq; tibi, sic FINIS ut orsa
Se fortunatim, feliciter, & bene vortant.

*Albertus Voitus Corrector
Schola Servestana f.*

V I I.

Micat è cunctis 'PRÓPORTIO grata' creatis:
Certa lege, tribusq; modis, hoc quicquid in or-
be est

Quæ constare sibi docet & durare magistra,
Non nisi cum interitu rerum laedi potis, & quæ
Læsa facit sursum ferri omnia, cuncta deorsum.

Sed nec ARITHMETICÆ debentur prima, nec illi
Quam describendi terram doctrina sequuta est.

MVSICA sola nimis non est disiuncta, nec æquat
Omnia, sed reliquas quasi temperat, inde BODINO
Paret, quæ socia est, humanæ regula vitæ.

TV quoq; qui sociam vitam, Philomuse VALERI,
Valde probas, Nympham propriam TIBI iungere voto
Quippe paras stabili sociam, non impete vano
Igms, at harmonicis ducis rationibus aptam.

Nulla TIBI in parili, in cantu TIBI nulla voluptas
VNISONO,

VNISONO, ceu Bartholomæi ad festa Lyriftæ
Hic strepitant, nomen queis turba GREGARIA plebis
Cum mercede dat, exactis SERVESTA quiescit.

QVINTA quidem licita est nosti, sed SÆPIVS vti
Musica lex vetat, auditus quoq; respuit acer.

TERTIA quæ superest, hanc hanc tenuere beati,
Illa sui similes voces præcedit, abusus

Nescia, siue BASI sit proxima, siue remotè
Octavam DECIMA & Quintam transcendat in altum.

Hanc tu præ reliquis, si quod FINALE meretur
Omnia tunc bona sunt, formandum est, sæpius audis.

Hac ratione habita TECVM TV, corporis alti
Electum corpus voluisti, TERTIA quod sit

PORTIO iusta TVI, fallor, quod parte tenellum

Excelsus superes tanta. Hoc cantare frequenter

Et pulsare fides hoc FINE, ut gratior esset

Quæ Venus atq; TVIS membris accommoda, scires?

Sic excusaris. Sed Te inferiora secutum

Prodis, & haud dubiè adjicientur plura recenti

CLAVI siue TONO, donec perfecta resultet

Musica, grata DEO, mortali accepta, parentem

Quæ TE laudet & auctorem, quæ coelite dignum

Reddat, & HARMONIÆ superæ annumerarier omnes.

Sic TV, sic TVA, sic si qui nascentur ab illa

FINE bono, sed quisq; suo, omen inesto, fruantur.

Julius Etzlerus.

VIII.

Aud Ego quorundam rectâ sine mente ruentûm
Læva probem, non sæva probem de Illustribus Aulis
Iudicia ex proprio tractantûm quæq; cerebro.

B 3

Quos

Quos tamen ignaros videas hominumq; locorumque
Ignaros morum, quos Aulica vita requirit.
Queis vitæ quodcunq; genus concedere, quantum
Quas videas coelo stellas fulgere sereno,
Splendori Solis cunctas concedere, certum est.
Hos, inquam, Aularum mores virtutibus amplos
Omnibus, hincq; viris Magnisque Bonisq; probatos
Injusti Rerum censores turpiter audent
Taxare, & falcem in peregrinam mittere messem.
Atque hinc, verè olim quæ de Gentilibus istis,
Qualis nempe Neronis, vel Caracallæ erat, aulis
(Aulis non-aulis sine vero Numine caulis,
Vivere ubi bibere est, ubi Bacchus idem quod Apollo,
Doctus ubi coctus, jus est jus, atq; bilanx lanx)
Lucanus cecinit, conficto reddere sensu
Non dubitant, illa huc torquentes: Exeat aula,
Qui vult esse pius. Verùm minùs ista Poetæ
Propositum spectare scopum, quis, quæso, negarit,
Sicq; mari terram, coelo miscere profundum?
Namq; ibi quot lateant mala, quantis fraudibus Aula
Gentiles scateant pateantq;, intacta relinquens
Prætereo, quid enim nec quicquam ingrata revolvam?
Quin sequar interea Regesq; Ducesq;, Iehovæ
Cura quibus Verbum est, quos sacri Numine Flatus
Non cæco tantùm Rationis lumine ductos
Ordine quæq; suo mandare, vetare videmus.
    Ingrediare igitur, quæso, ingrediare beatas,
Quisquis es, horum aulas, nec quicquam offenderis unquã,
Dicere quod possis haud omni ex parte beatum.
Arce sedet Pietas, Virtutes ponè sequuntur
Quæ sunt cunq; omnes, quas supremum obtinet inter
Iusticia alma locum, sine qua nec Principis Aula
Nec populi aut urbes in honore & florè vigerent,

Hæc

Hæc igitur Virtus, Virtus hæc maxima (Mundus
Qua sine non-mundus, Caula Aula vocanda) supremum
Atq; locum proprium in generosis obtinet Aulis.
Primus adest Princeps reliquis dux omnibus unus,
Ad cuius nutum Illustris componitur Aula;
Consilio sequitur quem docta corona virorum
Ordine Magnorum, Sapiens Sanctusq; Senatus:
Qui, quod cuiq; suum est, tribuunt, adimuntq; vicissim
Quod non est, æqua lance omnia distinguentes.

Iusticiam sua quæq; locoque & tempore virtus
Subsequitur, quarum si illustres saltem ego strictim
Enumerare velim, haud mihi verba tot, haud mihi charta
Sufficeret, quarum tot sunt, quot Pontus arenas
Volvit, quot picto cernuntur sidera coelo.

Tollito nunc Aulas illustres tollito, Solem
Mundo sustuleris, quo cuncta movente moventur!

Sed quò progredior? Quod res est, dicere pergo,
Illæ magnificis dignæ sunt laudibus Aulæ,
Aulici vbi exemplum Regisq; Ducisq; sequuntur.
Quod tu, (quâ Dominis fas composuisse ministros)
Ritè facis, VALERI, Illustris secreta recondens
Principis Anhalti, Magnorum & gesta virorum.

Namq; RODOLPHVS vbi Princeps Duxq; Ascanis oræ
Illustri de stirpe satam natamq; Deorum

DOROTHEAM. HEDVVIGEN Forma & virtutibus am-
Insignem, patriæque eductam moribus Aulæ (plis
Connubio sibi coniunxit propriamq; dicavit:

Idem DOROTHEAM. MARIAM tibi, more puellam
Haud equidem, sed amore tuam, mox more futuram
Conjugio, Illustris Servestæ in Principis Aula
Magnorum in Procerum conspectu, jungis honesto.

Quid laudes huc ergò tuas, quid dona Mariæ
Virtutesque iuuet multis subiungere Sponsæ.

Quas

Quas non urbs Sorabum modò, verùm Aula ipsa probavit.
Unicum adhuc, Magnus quod fecit Horatius, addo;
Principibus placuisse viris non ultima laus est,

*Petrus à Ithena Serve-
stannus.*

I X.

VIR SALVE nove, tempus adest, quo numine di-
A rcta tori dextro federa Sponsus inis, (vum
L æta igitur ferat hoc ut præsens gaudia tempus,
E st te fas humili corde rogare Deum.

R eadè igitur votis animo, linguisq; faventes
I ungunt vota tuis cum precibusq; preces.

V erùm sum quoniam vero tibi iunctus amore,
S ic ego vota tibi nec mea abesse sinam.

R em facis acceptam, thalami quod fedus inire
V is sacrum sacri, qui regit astra, Deo.

D ulce tori fedus sanxit, quare ille probabit,
I mperium mundi qui sine fine tenet.

E st hinc cum precibus tentanda cuilibet hæc res;
G ratus namq; DEO sunt odor usque preces.

E t nisi res hæc sit precibus suscepta pudicis,
R itè potest nemo faustus & esse pius.

V ellet cum Patriarcha suum dimittere servum
S anctus Abram patriæ regna in avita suæ.

C onjugem uti gnato ex consanguinitate pararet,
V ota precesque suo nuncupat ille Deo.

M issus (ait servo) tibi cœli è culmine celsi
S idereo adsistat duxq; comesq; viæ.

P rimitus & compos voti hæc, posset habere
O ptatam ex patriis ædibus, opto, viram.

Non

Non mora, fidus heri, ceu sint sua, iussa capeffens
Servus lata suo pectore vota facit,
Ambulat, & quærens iussis imponere finem
Deproperanter heri tecta adit alta sui,
Omnia fausta Pater, mater, fraterq; precantur
Rebecca, ad sponsum quando abit ipsa suum,
Omina non ventis data sunt nec vana fuere
Talia, at eventus vota habuere bonos:
Hic certè est doctus propriis eventibus Isac
Excelso curæ facta fuisse Deo.
Ast saluus remeans Dominiq; allapsus ad ædes
Matronam servus sistit herilis hero:
Aureus ut gnati sit amor faustusque, minister
Rursus sollicitat corde precante Deum.
Iam quid prætereà memorem? sic ipse Tobias
Ad thalami tædas omnia fausta tulit,
Asmoden sanctâ prece, cum suffimine pellens
Fecit, ut angelica tutus abiret ope.
Iam, pie sponse, etiam (nam fas ego duco) **VALERI**
Nunc tædas læto gratulor ore tuas.
Et precor ut vestro, cui sunt connubia curæ,
Coniugio Christus dexter adesse velit.
Vtq; fuit præsens tædis, quas Cana palustris
Miraclo visa est concelebrare novo;
Æmoniumq; bibit, Christi, nova munera, Bacchū,
Omne quem laticis suppeditavit aqua:
Sic etiam sponfis his dexter adesto novellis,
Vtq; precor semper sit sine felle domus,
Innumeros numerent isti, fac, suaviter annos,
Vtq; ferat castus pignora multa torus.
Alitibus, socii qui damnat jura cubilis,
Turpes carnivoris præbeat ille dapes.

C

Deniq;

D enique quas iam nunc ego vero pectore fundo,
(I pse etenim potis es) perfice Christe preces.
E rgò dilecta cum Sponsa Sponse valeto,
S ymbolum & integri hoc carmen amoris habe.

Christianus Faber Cothenus.

Ἐτεόσιχον ejusdem auctoris.

VaLerio nVpslt Dorothea à Flnc VenVsta,
Vt Vasto TaVrVs MartII ab aXe nlter.

X.

 Onnubialis amor typus est arctissimi amoris,
Quo CHRISTVS ipse diligit Sponsam suam;
Nomine quæ sancto ter sancta ECCLESIA sanctis
Vocatur & sanctos requirit incolas.
Namq; suæ sponsæ ceu sponsus flagrat amore;
Sponsiq; sponsa amore flagrat unicè:
Sic ardetq; suæ sponsæ, ardebitq; perenni
Amore CHRISTVS, Filius Dei vnicus.
Ceu verbis inter sese sua fœdera casti
Arrhisq; firmant mutuis bene coniuges,
Quæ divulsus amor citius non solvere possit,
Mors hæc priusquam solvat, hæcq; dissipet:
Sic verbo ipse suo, gemino sic fœdere CHRISTVS
Eidem suæ sponsæ suam dat coelitus;
Copulathancq; sibi, firmo hanc sibi iungit amore,
A vite vt instar palmitis dependeat.
Omnia coniugibus ceu sunt communia, quicquid
Habent boni, cari atq; rari possident.
Sic quoq; sic CHRISTVS, quicquid carivè bonivè
Habet, fovet, dicatq; id omne Ecclesiæ.

Ceu

Ceu natas natosq; , feracia pig nora lecti
Feracis , ipsi coniuges dant plurimos;
Sic Evangelii CHRISTVS sibi voce perenne
Collegit agmen, colligitq; & colliget.
Provida ceu Nuptam defendit cura mariti
Nec dira duræ fortis hos vis segregat:
Sic regit atq; tegit, saxo sic turbine rerum
Servat suos CHRISTVS nec illos deserit.
Ceu nihil est odio maius zeloq; mariti
Sacrata frangi iura cum cernit tori:
Sic quoq; perfectis odiis Deus arbiter odit
Qui Numina colunt pïsta, ficta nomina,
Omnia quæ poterunt proponere rectius illis,
Quæis dulce Matris, quæis Patris nomen placet.
Ergò facis rectè, præstans virtute VALERI!
Quod te cupis connubio iam subditum,
Associasq; tibi Sponsam, uper omnia sponsam
Carissimam, bellissimam, lectissimam.
Cuius inauratos optet sibi Cynthia crines,
Decusq; frontis appetat vel Cypria,
Cuius sideris contendunt lumina stellis,
Cuius labella dulciora Nectare,
Cuius Sithoniam superant albedine dentes
Pruinam, & ora pulchriora sunt rosis.
Quam Genus atq; Venus decorant, quam gratia linguæ,
Quam mentis ornant, quamque dotes corporis,
Quam probitatis amor, studium quam jactat honesti,
Quam prædicat vitæ atq; morum suavitas.
Denique iam paucis complectar ut omnia verbis,
Quibus superbit Sponsa, VALERI! tua.
Virtutis speculam, speculum est Pietatis, & vnum
Te elegit, vnum te maritum diligit.

C 2

Quare

Quare age, DOROTHEÆ. MARIÆ brachia collo
 Circunda, & huic soli fave, solam fove,
 Rebus in adversis huic sis quoq; dulce levamen
 Solamen & vitæ suæ sis vnicum.
 Hæc q; tibi semper sit pergratissima coniux
 Iuxta q; summum cara sit tibi Deum.
 Tu q; tuum Sponsum complectere Sponsa vicissim
 Amore mutuo, & favore mutuo.
 Rebus in adversis illi sis dulce levamen
 Solamen & vitæ suæ sis vnicum.
 Vos vestrumq; torum Concordia muniat, & vos.
 Vestrasq; mentes uniat Fides sacra,
 Vivite felices; cedent felicia cuncta.
 Vobis; replete prole felici torum.
 Sic bonitas Domini vos circumfundet, vt vnâ
 Mente celebretis Numen & Nomen Dei.

Christophorus Lelmius B.

XI.

E voco Coniugii sanctissime præses & auctor,
 Cætera Numina, nomina vana, & inania abite:
 Non etenim vestro fixum stat Marte vel arte
 Coniugium, æterno verum instituyente Iehovâ,
 Qui cum totius quæ machina continet orbis,
 Humida, siccæ, calentia, frigida, mollia, dura,
 Terrasq; tractusq; maris, cœlumq; profundum,
 Hinc genus aligerum, pecudesq;, feraq; creasset,
 Et tandem ex limo terræ formallet Adamum:
 Mente volutabat præsens sapiente, quod vnus
 Solus inutiliter concessæ tempora vitæ
 Duceret, adq; operas impar foret omnes.

Ergò

Et amico

Ergò ait, huic vitæ sociam, comitemq; laborum
Iungam corporibus qui sint duo, mentibus vnum:
Dixerat. hinc placidè somnos immittit Adamo,
Illius & dulci requiescere membra sopore
Efficit, ille iacet somnoq; accommodat artus,
Dumq; recumbit humi, secum altâ mente revolvit
Illa nova, & miranda sui monumenta parentis,
Scilicet, vt potuit tam magnum excudere mundum
Vi dicente modò, & firmam cum pondere terram;
Vt simul astrifero radiantia lumina Olympo
Indiderit, mundoq; suas diffundere flammæ
Iusserit, atq; suo terras ambire meatur:
In primis illa in reliquis coniunctio bella
Foemellæ, atq; Maris, quam lege atq; ordine certo
Sancierat Deus, ante oculos versatur Adamo,
Vnde statum exoptat similem, sociamq; puellam.
O utinam tali posses quoq; vivere lege,
Et sociam coniux cum coniuge ducere vitam.
Nam quid solus ages? quid tanto solus in orbe
Efficies, nisi res operam quæ præstet ad omnes.
Sit foemellâ tibi, cuiusq; in amore iugali
Vivas, & proprios videas aliquando nepotes?
Adfuit his votis præsens, & præbuit aures
Cunctarum omnipotens rerû Dominator & Auctor.
Namq; hic dum dormit, solam de corpore costam
Eximit, atq; nova replet loca carne Ichovah;
Vnde statim apparet pulcris spectanda capillis,
Insignis facie, atq; omni sine labe puella,
Quam simul ac somno evigilans speculatur Adamus
Talibus exorsus, lætanti pectore fatur:
O de carne mea caro, & ossa affinia nostris
Ossibus, æque illis verè ædificata virago!
Salve opus ex nostro formatum corpore & osse,

C 3

Salve

Salve nostrorum comes & sociâ vna laborum.
Sic ait: & voto fruitur, potiturq; puellâ.
Coniugium hoc primum est, genus vndè exordia nostrum
Traxit, quodq; sua firmavit lege Iehovah.
Scilicet vt focii casta essent fœdera lecti,
Nec velut in brutis regnaret tetra libido.
Quis furor est igitur Iehovæ opponere legem?
Cædite Papicolæ. Monachorum rancida turba
Cæde procul: nihil hîc tua lex de cœlibe vitâ
Iuris habet, præstant superi mandata Tonantis;
Quæ quia nunc sequeris, præstans virtute VALERI,
PRINCIPIS exemplo pietate Illustris & arte
RODOLPHI nulli veterum virtute secundi,
Dum sequitur magni vestigia rara parentis,
Nec non magnanimos, BELLONÆ fulmina fratres,
HEROAS virtute graves, gravidosq; triumphis,
Quorum, dum pietas, dum Musa, Themisq; vigebit,
Semper honos, nomenq; pium, laudesq; manebunt,
Et PATRES Patriæ meritò colet Ascanis ora.
Quis satis hoc cœptum celebret? quis laudibus æquis
Accumulet? sint ora licet resonantia centum,
Nox siquidem potiùs, quàm vox desistere cœptis,
Cessare ac tanto mandaret cardine laudum.
Nam si legitimi rimeris commoda lecti,
Tantus sese offert campus, tamq; vber acervus,
Vt nequeas tenui complecti singula versu,
Tolle torum; & quis erit candor, quæ gratia, amorq;
Quæ pietas, quæ cura precum, quæ deniq; virtus?
Tolle torum; & simul est sublata Ecclesia Christi.
Nam torus humanæ divina Academia vitæ est,
Vnde suas traxitq;, trahitq; Ecclesia plantas.
Tolle torum; & quid erit mundus nisi tristis eremus?
Nî statuas tetra fœdæq; libidinis ignes,

Quis

Quæis gravius nullum scelus execratur Iovah,
 Hæc VALERI tecum repurans, & mente revolvens
 Non dubitas, quin jura tori potiora iugalis
 Coelibe sint vita, quâ rasæ turba catervæ,
 Gaudet, quin potius tibi principis esse sequendum
 Exemplum censes, cui nunc tota Ascenis ora,
 Cui patres, juvenes, cui curia, templa, scholæq;
 Applaudunt, faustumq; torum, imperiumq; preceantur.
 Quæritur ergo tibi præstante pudore puella,
 Quam pietas decoret, quam forma, genusq; celebrent.
 Laudibus his reliquas audis superare puellas
 DOROTHEAM-MARIAM, LAVRENTI-A-FINE paren-
 Sanguine progeneratam, cuius probitasq; fidesq; (tis
 Nota patet, Musisq; negat ditescere nostris.
 Hanc petis, haud frustra q; petis, petis alite dextro,
 Quamq; petis te præda manet, captamq; fatetur,
 Seq; tibi æterno captivam foedere iungit,
 Gaudens quod talem sit nacta puella maritum:
 Tu gaudes talem te nactum Sponse puellam.
 Quam Genus & Venus & Pietas super omnia ditat.
 Vtilis est pietas, & habet promissa salutis
 Huius & æternæ: ceu sacra Dei tuba cantat:
 Hæc igitur vestræ sit norma & regula vitæ,
 Sic bona coniugii qui vestri est fautor & autor
 Cuncta dabit vobis, vitæ quæ postulat usus:
 Sic aberunt lites, aberit contentio, luctus,
 Sic aderit blando semper concordia vultu,
 Sic vitam pylios placidè ducetis in annos.
 Hæc precor æternus precibus det plura precantis,
 Multiplicetq; suo mea vota favore Iehovah.

Iohannes Sturmius
Cothenus.

XII. Vnde

 Rgò ne desim votivo carmine Sponso,
 Qui mihi sincera est iunctus amicitia.
 Conditor omnipotens, te, qui connubia
 Sanxisti, toto pectore & ore precor: (primus
 Sponsis hisce novis semper digneris adesse,
 Ducere ut innocuà tempora pace queant:
 Sacra columbarum mentes concordia nectat,
 Absint à dulci iurgia iniqua toro;
 Vobis una fides sit, sit mens una duobus,
 Vna salus, unum pectus, & unus amor,
 Vestra dolor nullus perturbet gaudia vestra
 Sit, precor, innumerà prole beata domus.

Iohannes Maior VViteberg.
 N. P.

FINIS.

№ 1996.

8

U

ULB Halle 3
 002 063 808

Sh

nicht aufg., da unvollst. u.
nicht zu ermitteln!

28 a / 50 / 1996 /

U 8 17

M

DX

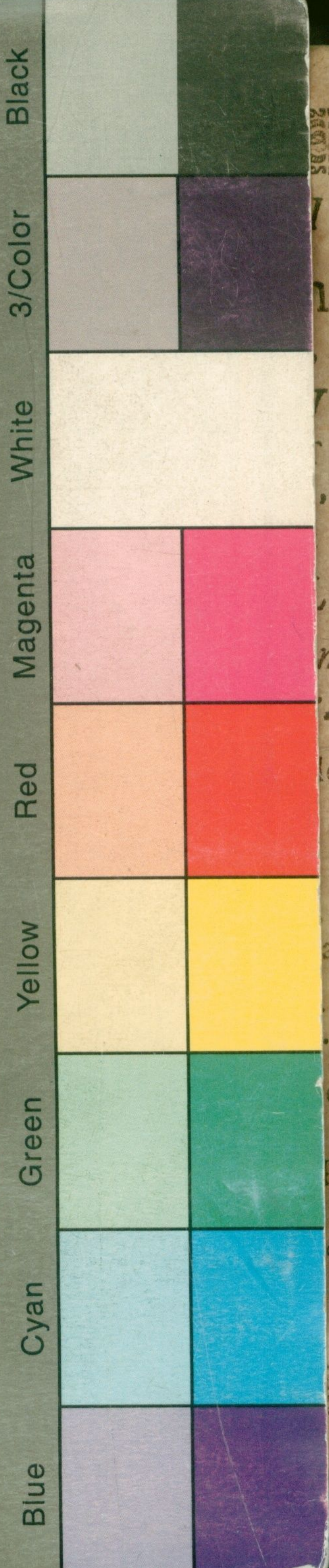

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8
Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8

B.I.G.

Farbkarte #13

...umanif...
...DINGE...
...SBER...
...Domino,
...PHO
...no, &c.
...lectissimæ
...MARIÆ,
...civis quondam
...arii F.
...III. Martij,
...cationis ergo nuncu-
...cuiusq; versibus
...ptum.
...er, Anno M. DC. VI.

89.

102

